

Clasificarea multiaxială a tatuajelor. Importanța acesteia pentru investigațiile criminalistice

Multiaxial classification of tattoos: Its importance in forensic investigations

Valeria Pîrlea¹

Rezumat: Acest articol tratează în detaliu o analiză a tatuajelor, formând în acest scop o clasificare multiaxială care poate servi drept un ghid de studiu și încadrare a tatuajelor în anumite categorii, ori obținerea de informații semnificative despre identitatea purtătorului tatuajului este posibilă doar cu ajutorul decriptării, adică stabilirii încărcăturii sale semantice. Tatuajele, prin persistența lor, sunt mijloace rapide de identificare. Tatuajele pot fi extrem de utile, deoarece acestea pot servi ca parte integrantă a rapoartelor martorilor oculari sau pot fi înregistrate prin fotografie sau videografie în timpul comiterii unei infracțiuni. Ținând cont de faptul că știința criminalistică este o materie multidisciplinară, abordarea acestei teme din perspectiva mai multor aspecte, a fost primordială în înțelegerea tatuajului, și a demonstrării că cele mai fiabile interpretări provin din științele medico-legale, criminologice și sociologice.

Cuvinte-cheie: Criminalistică; tatuaje; semnificația și clasificarea tatuajelor

Abstract: This paper examines in detail an analysis of tattoos, creating, for this purpose, a multiaxial classification that can serve as a guide for the study and classification of tattoos in certain categories, since obtaining meaningful information about the identity of the tattoo wearer is possible only through decryption - which is the establishment of its semantic load. Tattoos, due to their persistence, are quick means of identification. Tattoos can be extremely useful inasmuch as they can serve as an integral part of eyewitness reports or can be recorded through photography or videography during the perpetration of a felony. Given that forensic science is a multidisciplinary subject, addressing this issue from several perspectives has been paramount for understanding tattooing, and demonstrating that the most reliable interpretations come from forensic, criminological and sociological sciences.

Keywords: Forensic Sciences; tattoos; the meaning and classification of tattoos

1. *Introducere*

Obiectul studiului nostru este o interpretare vizuală și semantică a tatuajelor, printr-un procedeu comparativ a abordării tematicii tatuajelor în literatura

---

¹ Licențiat în Drept, email: pirlea.valeria@gmail.com.

științifică specială, beletristică și opinia societății. Analiza semantică a imaginilor și simbolurilor grafice a fost comparată cu analiza disponibilă în articolele de specialitate disponibile. Observând „cererea” crescândă de care se bucură tatuajele la etapa actuală și, având în vedere numărul semnificativ al persoanelor care în viața lor au avut tangențe la un moment dat cu mediul infracțional și au tatuaje, considerăm imperativă și necesară utilizarea informațiilor despre tatuaje în cercetarea și combaterea infracționalității.

2. Clasificarea multiaxială a tatuajelor

Purtătorii de tatuaje, atunci când aleg o imagine, dimensiunea, localizarea acestui simbol și model sunt ghidați în primul rând de impulsurile lor interioare și secundar de cerințele grupului social căruia aceștia aparțin.² Cu alte cuvinte, un tatuaj este un fel de indicator al caracterului unei persoane, a priorităților sale, orientării valorice, setul obiectivelor, principiilor și valorilor acestuia, cât și atitudinea față de societate.³ În plus tatuajul în sine poartă adesea o mască, ascunzând anumite informații criptate care relevă dorința purtătorului de a aparține unui anumit grup.⁴

În vederea argumentării opiniei noastre menționăm un studiu efectuat de către Borohov Alexandr Davidovici, medic-psihiatru, al centrului Narcologic de medicină și reabilitare Nika-Israel, care și-a dedicat o parte considerabilă din lucrările științifice acestui fenomen al tatuajelor. Obiectul studiului a fost o interpretare vizuală și semantică a 2517 tatuaje la 586 de pacienți cu diverse tipuri de tulburări mentale și de comportament, precum și 232 de tatuaje la 108 persoane fără tulburări mentale (grupul de control). A fost efectuată o analiză comparativă și semantică a peste 12.000 de fotografii cu tatuaje din literatura științifică specială și populară și resurse online. Scopul principal al studiului a fost stabilirea legăturii dintre prezența tatuajelor și modificarea tiparelor comportamentale anterior necaracteristice ale persoanei și care provoacă anxietate nu numai celui care solicită ajutor, dar celor din mediul său.⁵

---

² А.Д. Борохов, *О возможных социально-психологических механизмах агрессивно-деструктивного поведения в некоторых подростковых неформальных группах; Методологические проблемы социальной медицины* (A.D. Borohov, *Despre posibilele mecanisme socio-psihologice de comportament agresiv și distructiv în unele grupuri informale de adolescenți; Probleme metodologice ale medicinei sociale*), Sankt Petersburg, 1989, pp. 104–106.

³ В. Бауер, И. Дюмоц, С. Головин, *Энциклопедия символов* (V. Bauer, I. Diumot, S. Golovin, *Enciclopedia simbolurilor*), Editura Крон-Пресс, Moscova, 1995, p. 512.

⁴ А.Д. Борохов, *Когда весь мир на острие иглы. Татуировки и жаргон наркоманов* (A.D. Borohov, *Când toată lumea este pe ascuțișul acului. Tatuajele și jargonul narcomanilor*), Editura Речь, Sanct Petersburg, 2005, p. 328.

⁵ С.Л. Соловьёва, *Структура психической напряженности в современном обществе; Проблемы девиантного поведения молодежи в современном обществе* (S.L. Soboleva, *Structura încordării psihice în societatea contemporană; Problemele*

În cadrul investigației criminalistice o atenție deosebită ar trebui să fie acordată stării pielii (prezența cicatricilor, urme de injecții) precum și prezența diferitelor corpuri străine, implantate artificial în grăsimi subcutanate și mucoase. La aceste modificări conștiente, artificiale ale corpului ar trebui să includă toate cazurile de dermatografie artificială (tatuaje), care a crescut ca și fenomen în ultimele decenii de câteva ori și a dobândit caracteristicile unui fenomen de masă.⁶

Încercarea noastră de a crea o clasificare cuprinzătoare este în cunoștință de cauză sortită unui grad de eșec, deoarece nu putem satisface interesele specialiștilor din diverse profiluri. Ori, criminalistul analizează un tatuaj în vederea identificării infractorului și istoricul său (activității penale anterioare), iar psihiatrul și psihologii - drept formă de activitate ce reflectă starea internă a unei persoane⁷, și culturologii și sociologii - ca un set de manifestări ale valorilor materiale și spirituale care caracterizează un anumit nivel al dezvoltării acestui grup al societății (purători de tatuaje).⁸ Cu toate acestea, există o credință destul de răspândită că datorită varietății lor uriașe, tatuajele nu pot fi științific clasificate. Pentru a respinge o astfel de judecată, încercăm dezvoltarea unei clasificări pe mai multe axe a tatuajelor pentru evaluarea integrată a manifestărilor personalității transportatorului, având drept bază studiile demarate în acest sens de către doctorul Borohov Alexandr. Clasificarea propusă se bazează pe o evaluare a trei parametri principali: caracteristici descriptive vizuale (axa „A”), afilierea/apartenența față de grupuri (axa „B”) și încărcătura semantică (axa „C”).

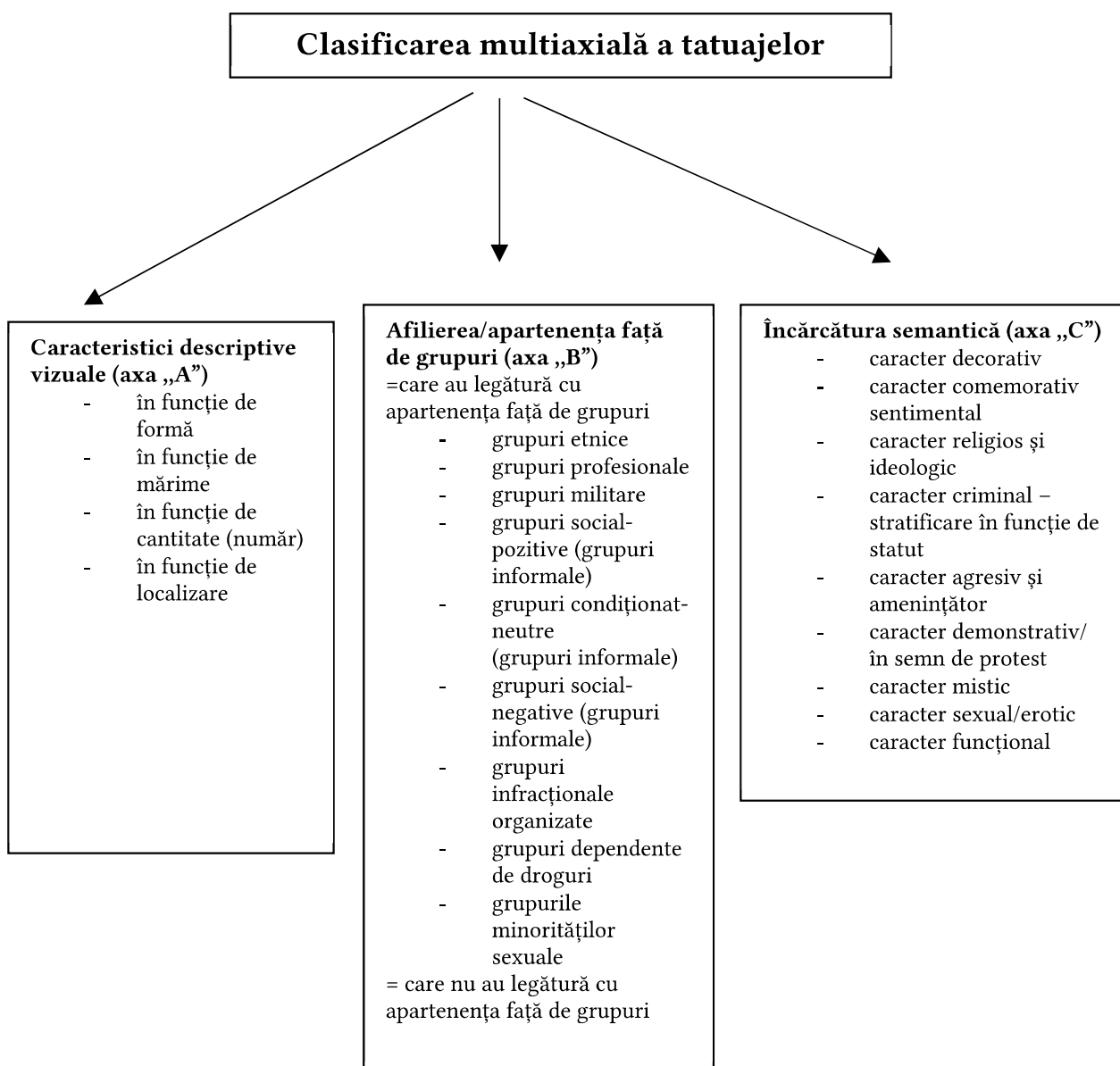
---

comportamentului deviant în societatea contemporană), Universitatea V.M. Behretev, Sanct Petersburg, 2001, p. 95.

⁶ R. Braithwaite, A. Robillard, T. Woodring, *Tattooing and body piercing among adolescent detainees: relationship to alcohol and other drug use (Tatuajele și piercingurile în rândul deținuților minori: relația cu alcoolul și consumul de substanțe)*, Huffington Post, 2001, pp. 5-16.

⁷ D.Z. Höfler, R. Bänninger, *Tattooing in drug addicts. Symbolic barriers or a handicap to rehabilitation (Tatuajele narcomanilor, bariere simbolice sau un handicap al reabilitării)*, *Hautarzt*, vol. 41, nr. 12, pp. 645-641.

⁸ K. Irwin, *Saints and sinners: Elite tattoo collectors and tattooists as positive and negative deviants (Sfinți și păcătoși: colecționari de tatuaje de elită și artiști tatuatori ca devianți pozitivi și negativi)*, *Sociological Spectrum*, vol. 23, nr. 1/2003, pp. 27-57, [Online] la <https://doi.org/10.1080/02732170309206>, accesat la 01.07.2021.

2.1. Caracteristici descriptive vizuale (axa „A”)

Parametrii axei "A" sunt folosiți pentru caracteristicile vizuale ale tatuajelor și includ o evaluare a imaginii de pe corp în funcție de 4 caracteristici: formă, dimensiune, cantitate și localizare.

2.1.1. În funcție de formă

Forma tatuajelor include o subclasificare a tatuajelor în funcție de cinci parametri, pe care îi vom prezenta în continuare.

2.1.1.1. Numere, semne, prescurtări

Numerele reflectă cel mai adesea datele din calendarul evenimentelor semnificative pentru individ (de exemplu: data nașterii, anii serviciului militar, perioada aflării în unitățile private de libertate, numărul de condamnări etc.).

Semne - semne convenționale adoptate într-un anumit grup social sau grup etnic pentru a transmite anumite informații. De exemplu, la tatuajele etnografice vor include tatuaje rituale tribale, legate de atingerea maturității sau inițiere, precum și cele care denotă statutul social tribal.

Un astfel de exemplu de tatuaj este cunoscut în fosta URSS, numit „semn de zonă” (o combinație de cinci puncte localizate în formă de „Plic”, care simbolizează o perioadă petrecută în centrele privative de liberate - „Turnuri de-a lungul marginilor, eu la mijloc”) simbol care are o analogie și în medul infrațional din România – zarul cu 5 puncte - singur între patru pereți. În SUA putem analiza la acest capitol, tatuajul sub formă de lacrimă tatuată la marginea exterioară a ochiului, drept – în situația în care infractorul a luat o viață, stâng – dacă a pierdut pe cineva apropiat într-un mod violent.

Abrevieri - format din literele inițiale sau acronime pentru anumite fraze. Adesea are mai multe interpretări și pentru semnificații pseudo-pozitive semantice sau neutre, de regulă, pentru a ascunde sensul negativ și intențiile agresive ale purtătorului. De exemplu, în limba rusă, abrevierea celor trei litere „ЗЛО”, în funcție de mediu, este interpretată precum «Заветы Любимого Отца» („Testamentul/moștenirea Tatălui Iubit”). De fapt, această prescurtare are un sens adevărat diferit: «За все Легавым Отцом» („Mă voi răzbuna pe polițiști”); Un alt exemplu în acest sens ar fi prescurtarea de trei litere «ЛТВ» care poate fi interpretată ca «Люби, Товарищ, Волю» („Iubește tovarășe libertatea”) în același timp, are un sens adevărat complet diferit: «Люблю Тихо Воровать» („Iubesc să fur în liniște/silențios”).

2.1.1.2. Simboluri - imagini care servesc drept simbol al unei imagini, al unui concept sau al unei idei

Folosirea simbolurilor este cea mai frecventă în mediu infrațional. De exemplu, în mediu infrațional rusesc, un pescăruș zburător simbolizează dragostea de libertate, chei încrucișate – intrarea prin efracție și furt din case, imaginea unui șobolan poate fi aplicată într-un mediu infrațional exclusiv violent (este un tatuaj forțat – care se aplică împotriva voinței viitorului purtător) și spune că purtătorul a furat „de la ai săi” sau a colaborat cu organele de poliție. Un alt exemplu este tatuajul clopotului care sună, ce simbolizează faptul că purtătorul ei execută o pedeapsă în închisoare („от звонка до звонка” – de la sunet la sunet, sau în engleză „from bell to bell” – la acest capitol, opiniile exprimate în sursele care descriu semnificația tatuajelor-simbol se împart, literatura rusă oferă acestei fraze semnificația că deținutul își trăiește viața de la un apel telefonic cu familia, la altul, însemnând lipsa posibilității unor vizite, unica legătură cu „exteriorul” fiind prin intermediul telefonului; articolele de specialitate din SUA oferă un alt înțeles acestei fraze – și mai exact sunetul porților închisorii când acestea se închid în urma intrării deținutului în penitenciar, și sunetul în momentul deschiderii ulterioare, la finalul executării pedepsei privative de libertate).

2.1.1.3. Inscricții

În raport cu alte tipuri de tatuaje, inscripțiile sunt cele care reflectă în cel mai complet mod atitudinea purtătorului. De regulă, au o încărcătură comemorativ-sentimentală, sunt demonstrative/în semn de protest sau au un caracter agresiv - amenințător și sunt extrem de comune în mediul infracțional. De exemplu, un protest demonstrativ - «Не спеши на работу» („nu te grăbi la muncă” – simbolizând lipsa dorinței purtătorului de a avea o sursă de venit legală),

2.1.1.4. Ornamente

Ornamentele - un model format din elemente ordonate ritmic, destinat decorațiunii. Ca elemente ale ornamentului pot fi utilizate imagini abstracte, frunze, flori. De regulă ornamentul este folosit de obicei în scopuri decorative. Cu toate acestea, ornamentul care constă în inele de sârma ghimpată din jurul unei făclii arzătoare oferă imaginii o semnificație demonstrativă/în semn de protest. Există, de asemenea, și tatuaje care reprezintă dependența purtătorului față de substanțele narcotice, de exemplu o brățară sub forma unui ornament alcătuit din frunze de marijuana.

2.1.1.5. Desene

Desenele (compozițiile grafice cu imagini ale unor obiecte, fenomene sau chipuri) sunt de obicei folosite pentru a ilustra punctele de vedere/principii ale purtătorului. Prin urmare, tatuajele făcute sub formă de desene, ne permit să-l caracterizăm pe purtător într-o manieră mai complexă. Mai mult, analiza nu ar trebui să fie limitată numai la compoziția generală a imaginii, dar și toate elementele sale constitutive. De exemplu: un liliac care zboară cu o seringă în gheare, într-un chenar de sârmă ghimpată – gura deschisă și colții liliacului vorbesc despre tendințele agresive ale personalității purtătorului, seringă - despre droguri, dependența și metoda preferată de administrare a substanței, numărul de spini pe sârma ghimpată corespunde numărului de ani petrecuți în închisoare.

2.1.2. În funcție de mărime

În funcție de mărime, tatuajele sunt împărțite în cinci subcategorii: micro, mici, medii, mari și uriașe. Tatuajele micro și cele uriașe, spre deosebire de tatuajele de celelalte mărimi, indică o personalitate inadecvată a purtătorului. Dacă dimensiunea uriașă a imaginii este explicată prin profunzimea implicării pe care o are purtătorul într-un „domeniu” sau apartenența și credința oarbă în anumite idealuri/anumite mișcări, în cazul opus, al micro-tatuajului - vorbim despre un caracter secret.

Mărimea tatuajului se propune a fi calculată în procente de suprafața anatomică a zonei corpului pe care se aplică imaginea. Potrivit studiilor efectuate în acest domeniu, micro tatuajele ocupă până la 10% din suprafața zonei pe care

este amplasată imaginea, format mic - până la 20%, mediu - de la 20 - 40%, format mare - de la 40 la 60%, uriaș - peste 60%.⁹

2.1.3. În funcție de cantitate/număr

În funcție de numărul de tatuaje, purtătorii de tatuaje sunt împărțiți în două grupuri: cu tatuaje singulare și multiple.

2.1.4. În funcție de localizare

Dacă descrierea criminalistică a localizării tatuajelor este supusă sarcinii de identificare personală, în psihiatrie, psihologie și cercetare sociologică, vine în prim plan sarcina de a le grupa prin funcția de comunicare non-verbală. Prin urmare, alegerea locului pe suprafața corpului pentru tatuare este determinată în primul rând de relația cu societatea din care face parte purtătorul. În acest fel, funcția de comunicare non-verbală devine decisivă în alegerea locului aplicării tatuajelor. Distingem șase zone de localizare a tatuajelor pe corpul purtătorului:

- zone ale corpului mereu descoperite - față, gât, degete și mâini, încheieturi;
- zonele ale corpului care sunt ușor de arătat/de descoperit - antebraț, braț, piept, abdomen;
- zone ale corpului care sunt aproape întotdeauna acoperite - spate, partea anterioară a umerilor, suprafața extremităților inferioare;
- zone ale corpului întotdeauna acoperite - fese, zona inghinală, organe genitale, treimea superioară a suprafeței interioare a coapselor;
- zonele corpului utilizate pentru injectarea intravenoasă - suprafața cotului, suprafața frontală a treimii superioare a antebrațului;
- tatuaj total, care ocupă cea mai mare parte a suprafeței întregului corp.

2.2. Afilierea/apartenența față de grupuri (axa „B”)

2.2.1. Tatuajele care au legătură cu apartenența față de grupuri

Analiza dezvoltării societății arată că indiferent de sistemul politic și nivelul de dezvoltare socio-economică, formarea grupurilor informale are loc spontan. Un grup informal este o organizație autosuficientă, ai cărei membri s-au alăturat inițial voluntar/democratic grupului de bază. Grupurile din cadrul acestor structuri sunt dinamice: ele încheagă, desfac și dezvoltă relații interpersonale. În centrul unei asemenea uniuni se află relațiile emoțional-psihologice, interese comune, prezența unei comunicări sistematice libere și lipsa statutului juridic. În timp, printre membrii grupului începe să se formeze subcultura proprie de comportament: aspect, îmbrăcăminte, vorbirea (jargonul), sistemul idealurilor și linia comportamentală. În acest mediu al grupurilor informale, aspectul, tatuajele și jargonul joacă într-o oarecare măsură rolul principalului factor de identificare și comunicare. Tatuajele de grup reflectă „ideologia” și orientarea socială a grupului, au un

---

⁹ А.Г. Бронников, *Криминалистическое значение татуировок у правонарушителей* (A.G. Bronnikov, *Semnificația criminalistică a tatuajelor la infractori*), Perm, 1982, p. 356.

caracter de stratificare a statutului (construcția ierarhică a unui grup social după tipul de piramidă). Din punctul de vedere al semnificației și orientării sale sociale, grupurile informale pot fi împărțite în una dintre următoarele nouă categorii.

2.2.1.1. Grupuri etnice

Grupurile de acest tip unesc persoanele aparținând unui anumit grup etnic (prin atribut național) și care sunt purtători ale anumitor tradiții spirituale, lingvistice și culturale. Tatuajele pe care le întâlnim aici au un caracter de apartenență față de un cult sau etnie. De exemplu, aplicarea de benzi dințate circulare pe gâtul unei femei etiopiene, care este o tradiție în acel grup etnic, nu înseamnă nimic alt ceva decât numărul de copii născuți de ea.

2.2.1.2. Grupuri profesionale

Ele sunt ecouri ale breslelor profesionale medievale. În trecut „Comunitatea tatuată” includea reprezentanți ai meșteșugurilor de atelier (croitori, fierari etc.) sau profesii exotice (vânător de taiga, acrobat de circ etc.). În prezent, în condițiile de separare, mecanizare și automatizare a producției, aproape că au dispărut. Excepție fac marinarii, pescarii, pompierii, muzicienii.

2.2.1.3. Grupuri militare

Asociații informale bazate fie pe locația derulării serviciului militar, sau participarea la operațiuni ostile pe teritoriul altor state. Tatuajele întâlnite la aceste grupuri sunt saturate de simbolism militar, cele mai multe dintre ele sunt legate cu serviciu în Afganistan (de exemplu, o parașută deschisă care zboară în nori și o bandă cu inscripția „DRA 1980-1982”, DRA - Democratic Republic of Afghanistan). O particularitate interesantă a acestor tatuaje, s-a dovedit a fi faptul că acestea au fost aplicate aproape imediat înainte de demobilizare, pentru că în cazul captivității ar fi fost o dovadă directă a participării la luptă și purtătorii acestora ar fi putut fi pedepsiți cu moartea.¹⁰

2.2.1.4. Grupuri social-pozitive

Sunt, de obicei, grupuri unite de ideea de auto-perfecționare fizică, spirituală sau morală. Acestea includ societățile sportive, cluburile și secțiile sportive, precum și grupuri de arte marțiale și alte tehnici de luptă, grupuri de muzică și colective de dans. Tatuaje printre membrii grupurilor informale pozitive din punct de vedere social sunt destul de rare și sunt simboluri ale diferitelor cluburi sportive sau ale grupurilor din care purtătorii fac parte.

2.2.1.5. Grupuri condiționat-neutre

În cea mai mare parte, sunt adolescenți și tineri care se asociază în grup, asociații bazate pe un hobby comun sau pe petrecerea timpului împreună: fani sportivi și muzicali, care își propun să sprijine și să protejeze „idolul lor ales” (exemplu: o echipă sportivă, un grup muzical). În caz de pierdere a echipei preferate de sport sau eșec al grupului lor de muzică preferat fanii lor sunt capabili de

---

¹⁰ M.L. Armstrong, K.P. Murphy, A. Sallee, M.G. Watson, *Tattooed army soldiers: Examining the incidence, behavior, and risk*, Military Medicine, vol. 165, 2000, pp. 135–141.

agresivitate masivă, acțiuni ilegale, inclusiv săvârșirea unor acte de vandalism. De aici vine și catalogarea acestor grupuri drept condiționat neutre, ori de regulă, comportamentul acestora în raport cu societatea este unul acceptabil, însă anumite evenimente externe pot funcționa drept catalizatori în pornirea unei reacții agresive/distructive din partea membrilor acestor grupuri. În mare parte, tatuajele pe care le putem observa în acest caz sunt emblemele echipelor sportive preferate, numele grupurilor muzicale sau numele individuale ale artiștilor populari.¹¹

2.2.1.6. Grupuri social-negative

Acestea includ grupurile de neo-naziști. Alăturarea unor astfel de grupuri (prin inițiere) este asociată cu îndeplinirea unui număr de „ritualuri” și proceduri, inclusiv, care denigrează demnitatea umană. Comportamentul membrilor grupului este demonstrativ provocator. Sunt ignorate normele de comportament acceptate în societate, și sunt adoptate norme agresive față de alți membri ai societății. Orientarea externă a unor astfel de grupuri este exprimată printr-un comportament în opoziție față de sistemul existent, proclamarea principiilor anarhiei, nihilismului. Tatuajele sunt de obicei multiple, iar de cele mai multe ori tatuajele decorative coexistă cu tatuajele agresive, amenințătoare și protestative. Printre membrii grupurilor informale social-negative putem observa tatuaje cu simboluri naziste și șoviniste.

2.2.1.7. Grupuri infracționale organizate

Tatuajele persoanelor care aparțin acestui tip de grup adese sunt făcute cel mai des în unitățile privative de libertate. Aproape toate tatuajele criminale au fie un element explicit, fie ascuns, indicând trecutul criminal al subiectului. Desigur, există tatuaje, făcute în afara unităților privative de libertate, ele trebuie considerate ca fiind imitative, totuși, pot indica și orientări valorice ale persoanei.¹² Cea mai mare parte a sarcinii semantice a tatuajelor din acest mediu este comemorativă, sentimentală, agresiv-amenințătoare, demonstrativ-protestativă sau are caracter de stratificare a statutului.

2.2.1.8. Grupuri dependente de droguri

Este vorba despre tatuaje care indică direct sau indirect utilizarea de substanțe psihoactive și pot indica o formă preferată de drog, poate fi o imagine grafică a macului, inscripția „heroină” sau formula chimică a opiaceelor, precum și literele alfabetului, de exemplu, în engleza, criptate prin numerele „3” - C - cocaină, „5” - E - ecstasy, „8” - H - heroină, „13” - M - marijuana. Mai mult de atât, în cazul acestor tipuri de tatuaje, putem observa experiențele grafice a stărilor trăite în

---

¹¹ Н. Муравлева, *Искусство украшения тела: татуировка, пирсинг, scarификация* (N. Muravleva, *Arta decoratiei corpului: tatuaj, piercing, scarificare*), Editura Diamant, Sankt Petersburg, 2002, p. 160.

¹² Д. Балдаев, *Татуировки заключенных* (D. Baldaev, *Tatuajele deținuților*), Editura Limbus Press, Sankt Petersburg, 2006, p. 166.

timpul perioadei de intoxicație cu droguri (imagini fantastice, de culori vibrante, fosforescente, fantezii erotice, un sentiment de euforie etc.).¹³

2.2.1.9. Grupurile minorităților sexuale

Persoanele cu un interes crescut în sfera sexuală, precum și cele care au abateri la capitolul dorinței și orientării sexuale, deseori au tatuaje care sunt de natură erotică sau sexuală. Sensul lor semantic reflectă relațiile sexuale și senzuale, înfățișează sau simbolizează imagini erotice explicite și dorințe ascunse (corpul gol, diverse forme de raport sexual heterosexual și homosexual, precum și contactul sexual al unei persoane cu monștri sau animale).

2.2.2. *Tatuaje care nu au legătură cu apartenența față de grupuri*

Identitatea proprie a unei persoane, sau felul în care aceasta se percepe include nu numai procesele de cunoaștere de sine, autoidentificare și auto-determinare, dar și formele manifestării acestor procese. La exterior, acestea se manifestă sub formă de semnale către ceilalți, cu caracter declarativ, de natură verbală și nonverbală. Acestea din urmă includ și dermatografia artificială și piercingul. Aceste atribute de modificare a corpului poartă informații despre cum vrea acest individ să fie privit în ochii celorlalți, în condițiile în care modificările sunt făcute fie la vârste fragede, sau în urma unor evenimente marcante, sau, dacă sunt executate la vârsta când purtătorul este mai autonom față de opinia societății, acestea pot fi interpretate ca acțiuni personale, pentru satisfacerea conceptelor proprii privind aspectul exterior. Cele mai multe tatuaje la persoanele care nu sunt parte a grupurilor, au o încărcătură fie comemorativ-sentimentală, fie decorativă.

2.3. **Încărcătura semantică (axa „C”)**

Sarcina sau încărcătura semantică a tatuajelor îndeplinește una dintre cele mai importante funcții – funcția de comunicare. Conform încărcăturii semantice (axa „C”), tatuajele sunt împărțite în nouă subcategorii. Trebuie menționat că în unele cazuri tatuajele au un sens dublu „secret”, al doilea sens fiind cunoscut doar de către reprezentanții grupurilor din care face parte purtătorul lor.

2.3.1. *Caracterul decorativ*

În ultimii 25-30 de ani, această categorie de tatuaje a devenit mult mai răspândită, în special în grupul persoanelor de la 18 la 30 de ani. De regulă, acest caracter al tatuajelor este destinat să atragă atenția suplimentară a altor persoane, pentru a provoca admirație sau mirare și are, de asemenea, propria componentă atractivă, care depinde nu numai de desenul în sine, ci și de locația sa.¹⁴

Prin ornament se înțelege un model de decorare constând în repetarea ritmică a elementelor ordonate. Poate încercui membrele sub formă de brățară

---

¹³ *Ibidem.*

¹⁴ A.J. Taylor, *Tattooing among male and female offenders of different ages in different type of institutions (Tatuajele printre infractorii bărbați și femei de diferite vârste în diferite tipuri de instituții)*, vol. 81, Genet Psychol Monogram, 1970, pp. 81–119.

(umăr, antebraț, coapsă, piciorul inferior) sau încadra în imagine un model tematic. Trebuie menționat că, în unele cazuri, tatuajele decorative pot îndeplini o funcție cosmetică, ascunzând cicatrici sau alte defecte ale pielii, precum și imagini noi aplicate deasupra celor vechi pentru a ascunde informații negative despre trecutul purtătorului.

2.3.2. Caracterul comemorativ sentimental

Conform încărcăturii lor semantice, ele poartă amintiri individuale ale purtătorului despre evenimentele semnificative din viața lui. De regulă, tatuajele comemorativ-sentimentale sunt unice, au un caracter simbolic, acestea pot fi date, inițiale, simboluri ale iubirii, prieteniei și despărțirii. Inscripțiile verbale sunt mai rare. Calitatea artistică a unor astfel de tatuaje este de obicei scăzută. Tatuajele comemorativ-sentimentale pot include, de asemenea, tatuaje ale grupurilor profesionale și militare.¹⁵

2.3.3. Caracterul religios și ideologic

Acestea pot fi tatuaje legate atât de principalele mișcări religioase ale lumii, cât și de apartenența la anumite secte. În aceste cazuri, tatuajele sunt de natură multiplă, sunt localizate pe suprafețe deschise și ușor deschise ale corpului (față, gât, piept) și sunt una dintre varietățile tatuajelor decorative. Tatuajele ideologice sunt concepute pentru a arăta altora că purtătorul lor este fidel sistemului social-politic pe care îl susține, accentuând apartenența față de ideologia sa.

2.3.4. Caracter criminal – stratificare în funcție de statut

Reprezentanții comunităților criminale, odată aflați în centrele privative de libertate în condiții de conviețuire forțată, încearcă să-și creeze propriul sistem de autogovernare, alocând cele mai înalte niveluri ale scării ierarhice celor mai autoritari reprezentanți ai lumii infracționale. Deținuților care nu aparțin elitei criminale li se oferă rolul umilitor al personalului de serviciu, executând toate tipurile de muncă pentru cei care se află în vârful acestei ierarhii, îndeplinindu-le toate capriciile, inclusiv sclavia sexuală. O ierarhie de acest tip a creat un sistem de tatuaje de comunicare bazat pe întrebarea „Cine și cine este?” („Who is who?”). Deținuții cu o anumită funcție, așa-numiții „supraveghetori”, împiedică tatuajele care nu corespund „cazierului” deținutului. Persoanele care încalcă această „lege” sunt pedepsite sever și, în unele cazuri, sunt supuse unor tatuaje discriminatorii forțate. O serie de tatuaje indică frecvența șederii în penitenciare și durata „experienței” infracționale. De exemplu, imaginea madonei și a unui copil (pe piept sau pe spate) se găsește în rândul infractorilor recidiviști („închisoare - acasă”, „copilul închisorii”);

În ideea imitării unor ranguri, deținuții ruși aplică tatuaje pe umăr sub formă de epoleți. În paralel cu „epoleții” din mediul infracțional, tatuajele de stratificare a statutului sub formă de stele cu 4-6-8 puncte sunt răspândite. Situate simetric pe suprafața anterioară a pieptului în zona claviculei, acestea indică faptul că

---

¹⁵ Д. Балдаев, (D. Baldaev), *op. cit.*

purtătorul lor aparține elitei criminale, care nu se supune regimului. Printre cele mai frecvente tatuaje de stratificare a statutului se numără „inelele”, care indică faptul că purtătorul și-a ispășit pedeapsa în închisoare. O.P. Dubyagina oferă peste 100 de descrieri ale tatuajelor de acest tip. De obicei, astfel de tatuaje sunt aplicate în zona falangei principale a degetelor sub forma unui inel cu semn, al cărui desen grafic are sarcina semantică principală. De regulă, un singur inel corespunde unui termen de detenție. Un dreptunghi dublu trunchiat întunecat, cu o cruce albă oblică înseamnă că purtătorul este condamnat pentru tâlhărie; un pătrat cu o împărțire în stilul tablei de șah în pătrate întunecate și albe – purtătorul execută o pedeapsă pentru huliganism etc.¹⁶

Deținuții condamnați pentru furt de la tovarășii lor sunt tatuati forțat cu imaginea unui șobolan. Puncte plasate pe lobul urechii sau în spatele urechii, sunt aplicate persoanelor care pot fi forțate să întrețină raporturi homosexuale, de asemenea, un inel cu imaginea inimii negre indică faptul că purtătorul a fost «опущен на зоне» („coborât în închisoare” – adică a fost „folosit” în scop sexual de către ceilalți deținuți, nu are un statut sau vreo autoritate). Tatuajele de stratificare a statutului se găsesc cel mai adesea în combinație cu tatuaje cu caracter agresiv-demonstrativ. Din punct de vedere al psihologiei și criminalisticii, tatuajele de statut indică apartenența la comunitatea criminală. În plus, prezența tatuajele forțate, indică faptul că purtătorul lor a fost cândva supus unei violențe sexuale sau fizice grave, traumatice, care, desigur, și-au lăsat amprenta asupra personalității subiectului.

2.3.5. Caracter agresiv și amenințător

În cea mai mare parte, acestea sunt prezentate sub formă de desene tematice sau sub formă de inscripții și abrevieri amenințătoare. Un exemplu de tatuaj agresiv-amenințător este imaginea unui tigru, perceput stereotipic ca un prădător, gata oricând să atace, fără milă asupra unei victime, nefiindu-i teamă să intre în luptă. Imaginea dublă – în oglindă – a doi tigri, poziționată sub clavicule înseamnă că purtătorul a fost condamnat penal pentru huliganism. Un purtător care și-a făcut un tatuaj similar nu numai că își demonstrează statutul într-un mediu infracțional, dar avertizează, de asemenea, că este un pericol pentru alții. Purtătorii acestui tatuaj, de regulă, aparțin castei „luptătorilor” într-un mediu criminal, care îndeplinesc funcții punitive, inclusiv fizice, cât și violențe sexuale.

Un tatuaj care înfățișează un pirat cu un cuțit în dinți, cu inscripția de pe lama «ИРА», este frecvent printre deținuții ruși condamnați pentru huliganism și banditism. În acest caz, purtătorul, de regulă, încearcă să inducă în eroare investigatorul, spunându-i o poveste romantică a dragostei sale, în amintirea căreia se presupune că tatuajul a fost aplicat. Adevăratul sens al tatuajului este complet diferit. De fapt, purtătorul se identifică cu un pirat, un tâlhar brutal care nu recunoaște niciun standard moral și etic. Cuțitul este cea mai obișnuită armă de

¹⁶ О.П. Дубягина, Ю.П. Дубягин, Г.Ф. Смирнов, *Культ Тату. Криминальная и художественная татуировка* (O.P. Dubyagina, Iu. P. Dubiagin, G.F. Smirnov, *Cultul tatuajului. Tatuajul criminal și artistic*), Editura Юриспруденция, Moscova, 2003, p. 240.

corp folosită în mediul infracțional, iar inscripția de pe lama „IRA” nu este numele unei femei, ci criptograma «Иду Резать Актив» („Merg să tai activul” - o astfel de inscripție este o expresie a unei amenințări directe și evidente pentru persoanele care colaborează cu administrația închisorii sau pornesc pe calea corectării).

De asemenea, amenințările agresive includ imagini ale unui membru al ККК, figura unui călău executând o victimă cu semnătura «Горе побежденным» („vai de cei învinși”). Exemple de inscripții și abrevieri: «Позор ментовской империи» („rușine imperiului polițist”), «Нет пощады за измену» („Nu există milă pentru trădare”), «Смерть Легавым От Ножа» («СЛОН» - folosit des ca și acronim, care ar însemna cuvântul elefant, expresia de fapt înseamnă „moarte de la cuțit polițiștilor”). Din punct de vedere al psihologiei tatuajele care amenință agresiv indică în mod clar agresivitatea purtătorului lor, neglijarea standardelor de comportament moral și etic, posibil aparținând comunității infracționale și prezența tulburărilor de personalitate.¹⁷

2.3.6. Caracterul demonstrativ/în semn de protest

Tatuajele care au acest caracter sunt prezentate cel mai adesea sub formă de inscripții și desene tematice. De regulă, acestea sunt de natură multiplă, în special printre persoanele implicate în comunitatea infracțională și reprezentanții diferitelor grupuri informale cu orientare socială negativă. Tatuajele de demonstrative sunt aplicate în primul rând pe părți ale corpului ușor de descoperit (suprafața frontală a pieptului). Un tatuaj înfățișând o navă care circulă de-a lungul valurilor sub toate pânzele este interpretat ca o dorință de a reveni la activitatea infracțională («Спешу туда, где есть свобода без труда» - „Mă grăbesc acolo unde există libertate fără muncă”). Un astfel de tatuaj proclamă dorința unui anumit stil de viață, reflectând orientările tipice și valorile persoanei, dorința purtătorului de a atinge orice obiectiv și de a folosi orice mijloc.

Alte tatuaje de protest îndreptate împotriva sistemului judiciar sunt: „Codul Penal” lovit cu un pumnal; o caricatură a unui polițist în formă de șacal în uniformă etc. Tatuajele de protest demonstrative îndreptate împotriva rutinei interne în penitenciar și alte manifestări specifice sunt destul de diverse. Acestea includ, de exemplu: o maimuță cu o bătă și în uniforma de gardian, precum și inscripții pe diferite părți ale corpului: «Не спеши на работу» („nu te grăbi să muncești”), pe mâini: «Сахар сладок, а воля слаще» („Zahărul e dulce, dar mai dulce-i libertatea”) etc. Din punct de vedere al psihologiei, tatuajele de protest/demonstrative indică clar opoziția purtătorului față de sistemul actual de valori al societății și a statului de drept, a dezacordului său cu normele morale și etice ale societății, a apartenenței sale posibile la o comunitate criminală sau la asociații informale de orientare socială negativă.

2.3.7. Caracterul mistic

Ele aparțin unui grup relativ rar de tatuaje. De regulă, acestea sunt situate pe părți ale corpului acoperite de haine. Pot fi semne zodiacale, noduri magice și

¹⁷ *Ibidem.*

rune celtice. Conform semnificației lor semantice, tatuajele mistice au un caracter diferit. Chiar și interpretarea acestor tatuaje de către purtătorul în sine este fundamental diferită de explicațiile lor general acceptate. De obicei, un tatuaj mistic este o figură a imaginației și poartă un sens secret care nu este înțeles de nimeni, cu excepția celui care îl poartă. În termeni cantitativi, printre desenele tematice, predomină imagini cu animale fabuloase și mitice, monștri, înfățișate în poze agresive.

2.3.8. Caracterul sexual/erotic

Deși semnificația semantică principală a tatuajelor acestui grup este sexual-erotică, ele pot avea adesea o povară suplimentară: în unele cazuri, îndeplinesc o funcție decorativă sau demonstrativă. Tatuajele erotice sexuale sunt localizate în cea mai mare parte în regiunea inghinală. Excepție fac tatuajele criminale rusești, aplicate forțat pe părțile deschise ale corpului, precum și pe partea inferioară a spatelui și a feselor, care au o funcție de izolare a purtătorului indicând exploatarea sexuală a celui care le poartă, ceea ce indică faptul că purtătorul lor se află printre cei supuși violenței homosexuale. Prezența tatuajelor cu caracter sexual - forțat este o confirmare obiectivă a violenței fizice și sexuale suferite de el în trecut, ceea ce ar fi putut lăsa o amprentă asupra comportamentului său.

2.3.9. Caracterul funcțional

Acesta este un grup relativ mic de tatuaje care ajută purtătorul în situații de urgență să îi ofere îngrijiri medicale de urgență. Așadar, în Germania fascistă din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, au devenit obligatorii pentru unitățile SS, tatuaje care să indice grupa de sânge a purtătorului. Astfel de tatuaje au fost aplicate pe partea stângă a pieptului și au avut drept scop facilitarea salvării vieții răniților prin transfuzie de sânge de urgență. Mărimea tatuajului nu depinde de dorința purtătorului, ci de scopul funcțional al tatuajului.

3. Concluzii

Interesul în studiul tatuajelor s-a regăsit de-a lungul timpului în obiectul de studiu al mai multor discipline, de la antropologie la criminologie, criminalistică, medicină legală și psihologie. Chiar dacă multe discipline au cântărit asupra istoriei, sensului și percepției acestora, nici o interpretare nu le-a surprins într-o manieră atotcuprinzătoare, universal acceptată. Poate că această sarcină este zadarnică, existând întotdeauna un element subiectiv în descrierea tatuajelor, care va accentua întotdeauna interpretarea celor trei opinii importante – opinia purtătorului, a observatorului și a investigatorului. Importanța articolului se sprijină pe dorința înțelegerii acestui fenomen, pe demonstrarea necesității analizei științifice și pe formarea unui standard de evaluare a tatuajului, încadrând valențele în lumea infracțională, sensul ascuns al tatuajelor și importanța în materia identificării criminalistice. Acest concept de identificare este cel care atrage interesul pentru tatuaje, iar în cadrul științei abordate de noi, identificarea poate

duce la individualizare sau la o unicitate care este caracteristică eforturilor științei criminalistice.

Putem spune cu încredere că un tatuaj în lumea criminală a apărut cu mult timp în urmă. Mai mult decât atât, tatuajul rus, prin scopul său, nu are analogii în alte țări, deși putem analiza și excepția prin perspectiva grupurilor infracționale organizate, care la rândul lor au anumite tatuaje speciale. Acestea fiind spuse - numai infractorul rus, în mod deschis se „laudă” cu „reușitele” sale și în acest fel creează un sistem al tatuajelor, cu anumite înțelesuri și semnificații, recunoscut, până de curând, doar de cei ca el. În general, de la o examinare inițială a unui tatuaj, indiferent dacă este vorba de o persoană în viață sau decedată, anchetatorii ar trebui să învețe să recunoască tipuri, stiluri și modele de tatuaje care ar putea să-i ajute pentru a descrie afiliațiile sau asociațiile purtătorului. În plus, anchetatorii ar trebui să aibă o idee despre artiștii de tatuaje locali și despre stilurile lor în cazurile în care încearcă să lege un anumit tatuaj de un anumit artist, în încercarea de a identifica purtătorul.

Referințe

- Armstrong M.L., Murphy K.P. , Sallee A., Watson M.G., *Tattooed army soldiers: Examining the incidence, behavior, and risk*, Military Medicine, vol. 165, 2000
- Балдаев Д., *Татуировки заключенных* (Baldaev D., *Tatuajele deținuților*), Editura Limbus Press, Sankt Petersburg, 2006
- Бауер В., Дюмоц И., Головин С., *Энциклопедия символов* (Bauer V., Diumot I., Golovin S., *Enciclopedia simbolurilor*), Editura Крон-Пресс, Moscova, 1995
- Борохов А.Д., *Когда весь мир на острие иглы. Татуировки и жаргон наркоманов* (Borohov A.D., *Când toată lumea este pe ascuțișul acului. Tatuajele și jargonul narcomanilor*), Editura Речь, Sanct Petersburg, 2005
- Борохов А.Д., *О возможных социально-психологических механизмах агрессивно-деструктивного поведения в некоторых подростковых неформальных группах; Методологические проблемы социальной медицины* (Borohov A.D., *Despre posibilele mecanisme socio-psihologice de comportament agresiv și distructiv în unele grupuri informale de adolescenți; Probleme metodologice ale medicinei sociale*), Sankt Petersburg, 1989
- Braithwaite R., Robillard A., Woodring T., *Tattooing and body piercing among adolescent detainees: relationship to alcohol and other drug use* (*Tatuajele și piercingurile în rândul deținuților minori: relația cu alcoolul și consumul de substanțe*), Huffington Post, 2001
- Бронников А.Г., *Криминалистическое значение татуировок у правонарушителей* (Bronnikov A.G., *Semnificația criminalistică a tatuajelor la infractori*), Permi, 1982
- Дубягина О.П., Дубягин Ю.П., Смирнов Г.Ф., *Культ Тату. Криминальная и художественная татуировка* (Dubiygina O.P. , Dubiyagin Iu. P. , Smirnov G.F., *Cultul tatuajului. Tatuajul criminal și artistic*), Editura Юриспруденция, Moscova, 2003
- Höfler D.Z., Bänninger R., *Tattooing in drug addicts. Symbolic barriers or a handicap to rehabilitation* (*Tatuajele narcomanilor, bariere simbolice sau un handicap al reabilitării*), Hautarzt, vol. 41, nr. 12, pp. 645–641
- Irwin K., *Saints and sinners: Elite tattoo collectors and tattooists as positive and negative deviants* (*Sfinți și păcătoși: colecționari de tatuaje de elită și artiști tatuatori ca devianți*)

- pozitivi și negativi*), Sociological Spectrum, vol. 23, nr. 1/2003, pp. 27-57, [Online] la <https://doi.org/10.1080/02732170309206>
- Муравлева Н., *Искусство украшения тела: татуировка, пирсинг, scarification* (Muravleva N., *Arta decorăției corpului: tatuaj, piercing, scarificare*), Editura Diamant, Sankt Petersburg, 2002
- Соловьёва С.Л., *Структура психической напряженности в современном обществе; Проблемы девиантного поведения молодежи в современном обществе* (Soboleva S.L., *Structura încordării psihice în societatea contemporană; Problemele comportamentului deviant în societatea contemporană*), Universitatea V.M. Behretev, Sanct Petersburg, 2001
- Taylor A.J., *Tattooing among male and female offenders of different ages in different type of institutions* (*Tatuajele printre infractorii bărbați și femei de diferite vârste în diferite tipuri de instituții*), vol. 81, Genet Psychol Monogram, 1970, pp. 81–119